

Johtočála 2023-37

Dáhton: 28.08.2023

Njuolggadus buhtadusa birra goluide, liigebargui ja ekonomalaš vahágii man boazoeaigádat vásihit dan dihte go leat doaibmabijut rádíoaktivitehta vuostá bohccobierggus

Sisdoallu

Álggahus	2
Njuolggadusrievdadusat 2023/2024	2
§ 1 Ulbmil	2
Kommentárat ulbmilii	2
§ 2 Eavttut buhtadussii	3
Kommentárat mearrádussii	3
§ 3 Doaibmabijut maidda sáhttá oažžut buhtadusa	4
Kommentárat mearrádussii	4
§ 4 Buhtadusa meroštallan mearriduvvon máksomeriid vuodul	5
Kommentárat mearrádussii	5
§ 5 Bohccobierggu bálkesteapmi	6
Kommentárat mearrádussii	6
§ 6 Boazovahát rádíoaktivitehta mihtideami dahje biebama oktavuodas	7
Kommentárat mearrádussii	7
§ 7 Nuoskkiteahtes bohccobierggu háhkanvejolašvuolta iežas geavahussii	8
Kommentárat mearrádussii	8
§ 8 Máksin ja dárkkisteapmi	9
Kommentárat mearrádussii	9
§ 9 Fápmuiboahhtin	9
Kommentárat mearrádussii	9

Álggahus

Johtočála guoská buohkaide geat áigot ohcat buhtadusa goluide, liigebargui ja ekonomalaš vahágii man boazoeaiggádat vásihit dan dihte go leat doaibmabijut rádioaktivitehta vuostá bohccobierggus.

Váldosisdoallu

Njuolggadusrievdadusat 2023/2024

§ 1 Ulbmil

Ulbmil njuolggadusain lea viiddiduvvon nu ahte ii gusto dušše Tsjernobyl lihkohisvuhtii, muhto buot atomadáhpáhusaide mat dagahit boazodollui liigegoluid.

§ 2 Geográfalaš doaibmaguovlu

Boazodoallošiehtadusa 2023/2024 vuodul sihkkojuvvo geográfalaš ráddjejuvvo.

§ 2 (ovdal § 3)

Dárkkuhuvvo ahte buot boazosearvvit, orohagat ja siiddat sáhttet ohcat buhtadusa.

§ 1 Ulbmil

§ 1

Dat buhtadusortnet galgá veahkehit doallat ekonomalaš ja kultuvrralaš ceavzilvuoda boazodoalus dan bokte ahte hehttet liigegoluid boazodolliide atomadáhpáhusaid geažil. Doaibmabijut dán njuolggadusas galget váikkuhit

- rádioaktivitehta eastadeapmái bohccobierggus,
- nu ollu bohccobiergobuvttadusa go vejolaš vuovdima váste ja iežas geavahussii,
- ahte bohccobierggu bálkesteapmi eastaduvvo nu ollu go vejolaš,
- nu golloseasti mihttoolaheapmái go vejolaš.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat ulbmili

Ulbmil ortnegiin lea buhtadit liigegoluid maid boazodoallu oázžu atomadáhpáhusaid geažil, mat dagahit rádioaktiivvalaš nuoskkideami boazoguohtunguovlluide.

§ 2 Eavttut buhtadussii

§ 2

Buhtadusa sáhtta dan njuolggadusa vuodul juolludit boazoservviide, orohagaide ja siiddaide.

Jus ekonomalaš buhtadus galgá sáhttit juolluduvvot dán njuolggadusa vuodul, de ferte

- a. mihtiduvvon rádioaktivehtadássi vassis meari bohccuin leat badjel rádjeárvvu 300 Bq/kg bohccobierggus, earret dalle jus buhtadus guoská áraduvvon njuovvamii, vrd. § 4 vuosttaš lađas bustávva a,
- b. doaibmabidju ja rusttetdárbu leat dohkkehuvvon stáhtahálddašeaddjis,
- c. vejolaš bálkaseamit leat dohkkehuvvon stáhtahálddašeaddjis, vrd. § 6,
- d. vejolaš vahágat leat dohkkehuvvon stáhtahálddašeaddjis, vrd. § 7,
- e. bohccobierggut leat dolvojuvvon njuovahakkii gos almmolaš biergodárkkisteaddji dárkkista biergguid

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Buhtadusa sáhttet dušše orohagat, boazosearvvit dahje siiddat ohcat. Jus siidaoassi dárbaša buhtadusa, de ferte bivdit iežas siidda dahje orohaga ohcat su ovddas. Duogáš dasa lea ahte njuolggadus fátmasta stuorát guovlluid mat váikkuhit mánga siidaosiid.

§ 3 Doaimabijut maidda sáhtta oážžut buhtadusa

§ 3

Buhtadus sáhtta, mearriduvvon máksomeriin, juolluduvvot:

- a. Áraduvvon njuovvamii. Buhtadus juolluduvvo dušše jus lea duohtandahkan ahte rádioaktivitehtadássi bohtá rasttildit rádjeárvvu jus áraduvvon njuovvan ii dahkko.
- b. Biebmamii gárddis.
- c. Biebmamii lunddolaš guohtumis.

Buhtadus sáhtta juolluduvvot čuovvovaš duođaštuvvon goluide:

- a. Liigegolut rusttegiidda doaimabijuid čađaheami oktavuodas. Rusttega galgá orohat/siida/boazosearvi ásahit ja eaiggádit. Golut gárderusttega huksemii eai buhtaduvvo. Jus gárderusttet geavahuvvo mánja jagi, de sáhttet golut bissovaš rusttegiidda juhkkovuvvot golmma jagi badjel.
- b. Golut šibitdoaktárii.
- c. Bohccuid geasehit biebmangárdái.
- d. Čorget muohttaga geainnus mii manná biebmangárdái.
- e. Golut mat mannet njuolga dohkkehuvvon biebmandoaimabiju ráhkkanahhtimii, mii mannel čájehuvvui leat dárbbasmeahtun čadahit.

Buhtadus ii galgga makkárga dilálašvuodas meattildit 2 000 r. juohke ovtta bohccos doaimabijus.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Listu doaimabijuid badjel namuhuvvon njuolggadusas lea ollislaš. Dat mearkkaša ahte buhtadus ii sáhte juolluduvvot eará doaimabijuide go dat mat namuhuvvojit njuolggadusas.

§ 4 Buhtadusa meroštallan mearriduvvon máksomeriid vuodul

§ 4

Buhtadus áraduvvon njuovvama oktavuodas juolluduvvo máksomeari 1 vuodul.

Buhtadus biebmamii gárddis juolluduvvo máksomeari 2 (3000–5000 Bq/kg) dahje máksomeari 3 (badjel 5000 Bq/kg) vuodul.

Buhtadus biebmamii lunddolaš guohtumis juolluduvvo máksomeari 4 (3000–5000 Bq/kg) dahje máksomeari 5 (badjel 5000 Bq/kg) vuodul. Ohcama mañnel sáhttet lassigolut biebmamii lunddolaš guohtumis mat leat badjel máksomearri 4 dahje 5 buhtaduvvot.

Buhtadus biebmandoaimabijuid oktavuodas galgá gokčat goluid biepmu oastimii ja fievrredeapmái, lassibargui, vejolaš unniduvvon deattu ja heajubut klassifiseremii bohccos, ja vejolaš eará goluid.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Máksomearit bohtet ovdan dán njuolggadusa mildosis. Máksomeriin ii sáhte spiehkastit.

§ 5 Bohccobierggu bálkesteapmi

§ 5

Dábálaččat ii juolluduvvo buhtadus bálkestuvvon bohccobierggus. Stáhtahálddašeddji sáhhtá liikka dohkkehít buhtadusa bálkestuvvon bohccobierggu ovddas mearriduvvon máksomeriid vuodul dalle go:

- a. ovdagihtii lea čielggaduvvon ahte doaibmabijut § 4 vuodul eai sáhte čađahuvvot, dahje dalle go golut dakkár doaibmabidjui šaddet badjelmeare ollu,
- b. doaibmabidju lea čađahuvvon dohkkehuvvon plánaid ektui, muhto rádioaktivehtadássi bohccobierggus liikka lea nu allat ahte biergu ii dohkkehuvvo vuovdima váste,
- c. doaibmabijuid šaddá botket ovdal go leat čađahuvvon, dahje
- d. eaŋkilbohcco rádioaktivehtadássi lea badjel 3000 Bq/kg.

Buhtadus miessevahágii juolluduvvo máksomeari 6 vuodul, ja vahát bohccos mii lea badjel jagi boaris juolluduvvo máksomeari 7 vuodul.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Váldonjuolggadus lea ahte buhtadus ii juolluduvvo bierggu ovddas mii lea bálkestuvvon.

Stáhtahálddašeddjis lea váldi juolludit buhtadusa bálkestuvvon bierggu ovddas jus deavdá unnimusat ovttá eavttu namuhuvvon bustávain a-d. Jus ii deavdde unnimusat ovttá eavttu namuhuvvon bustávain a-d, de ii sáhte buhtadus bálkestuvvon bohccobierggu ovddas juolluduvvot.

§ 6 Boazovahát rádioaktivitehta mihtideami dahje biebmama oktavuodas

§ 6

Boazovahát rádioaktivitehta mihtideami oktavuodas, dahje biebmama oktavuodas § 4 vuodul, ii buhtaduvvo mearriduvvon máksomeriid mielde. Miessevahát buhtaduvvo máksomeari 6 mielde, ja vahát bohccos mii lea badjel jagi boaris buhtaduvvo máksomeari 7 mielde.

Stáhtahálldašeaddji galgá dohkkehan boazovahága.

Boazovahát vuosttaš lađđasa vuodul sáhtta rehkenastojuvvot njuovvanboazun buvttadusvuoittu ja miessenjuovvandoarjaga oktavuodain.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Eai leat kommentárat.

§ 7 Nuoskkitkeahtes bohccobierggu háhkanvejolašvuohta iežas geavahussii

§ 7

Sihkkarastin dihte ahte boazodolliin lea háhkanvejolašvuohta bohccobirgui mas rádioaktivitehtadássi lea vuollel našuvnnalaš nuoskkidanráji 600 Bq/kg vuodđobiebmogálvvuide, de sáhttet johtui biddjot čuovvovaš doaibmabijut:

- välljet mihtiduvvon bohccuid iežas geavahussii njuovvama oktavuodas,
- biebmat bohccuid maid njuovvá iežas geavahussii.

Duodaštuvvon golut mihtideapmái ja dárkkisteapmái rádioaktivitehtas bohccos iežas geavahussii gokčojuvvo eiseválddiin seamma ládje go eará dárkkistanmihtideapmi.

Dárbu mihtidit bohcco iežas geavahussii dakkár oktavuodas mii ii leat dábálaš njuovvama oktavuodas galgá diedihuvvot eiseválddiide unnimusat 1 vahkku ovdal go plánejuvvon njuovvan galgá čađahuvvot.

Fáhkanjuovvama biergu man ii sáhte borrat dan dihte go rádioaktivitehtadássi lea beare allat, dahje mii dolvojuvvo njuovahahkii bálkesteami váste, vrd. § 6, buhtaduvvo boazovahágin biebmeta oktavuodas.

Fáhkanjuovvama galgaba šibitdoavttir ja stáhtahálddašeadji čálalaččat duodaštit atterema bokte.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Eai leat kommentárat.

§ 8 Máksin ja dárkkisteapmi

§ 8

Stáhtahálddašeaddji dohkkeha ja attestere buot buhtadusgáibádusaid mannel go bohccot leat dolvojuvvon almmolaš njuovahakkii ja dohkkehuvvon vuovdima váste. Eanandoalldirektoráhtta bidjá buhtadusaid máksimii. Biebman ovddas sáhtta gitta 60% rehkenastojuvvon buhtadusas máksojuvvo go biebman álgá.

Stáhtahálddašeaddji sáhtta spiehkastit dán njuolggadusas jus dasa leat erenoamáš ákkat.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Stáhtahálddašeaddji dahká áššemearrádusaid buhtadusohcamušaid oktavuodas. Stáhtahálddašeaddji sádde áššemearrádusa Eanandoalldirektoráhttii, ja Eanandoalldirektoráhtta de máksá buhtadusa.

Biebman oktavuodas sáhtta Eanandoalldirektoráhtta máksit gitta 60 % rehkenastojuvvon buhtadusas go álgá biebmat, vaikko golut biebmanii eai leat duodaštuvvon. Dat lea sihkarastin dihte ahte bohccot ožžot biepmu nu jođánit go vejolaš. Jus ovdagihtii máksojuvvon buhtadus lea eambo go loahpalaš golut biebmanii, de sáhtta badjelmeari máksojuvvon submi gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot.

§ 9 Fápmuiboahhtin

§ 9

Dat njuolggadus boahá fápmui suoidnemánu 1. beaivvi 2015. Seammás fámoahuhttojuvvo geassemánu 19. beaivvi 2008 nr. 712 njuolggadus buhtadusa birra goluide, lassibargui ja ekonomalaš vahágii man boazoeaiggádat vásihit dan dihte go leat doaibmabijut rádioaktivitehta vuostá bohccobierggus.

Gáldu: [Forskrift om kompensasjon ved radioaktivitet i reinkjøtt](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Eai leat kommentárat.